

# Наукові заходи в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського: стан, тенденції

## Scientific Events at the Vernadskyi National Library of Ukraine: Status, Trends

Майя Іванова <sup>1</sup>

Maïia Ivanova

<sup>1</sup> V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine

3 Holosiivskyi ave., Kyiv, 03039, Ukraine

DOI: [10.22178/pos.73-7](https://doi.org/10.22178/pos.73-7)

LCC Subject Category:  
[Z729-875](#)

Received 25.07.2021  
Accepted 20.08.2021  
Published online 31.08.2021

Corresponding Author:  
[ivanova.maya.v@gmail.com](mailto:ivanova.maya.v@gmail.com)

© 2021 The Author. This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 License



**Анотація.** В статті продовжено дослідження, розпочате в минулій роботі [1] щодо кількісно-якісних характеристик міжнародних наукових заходів, які проводились в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського починаючи з 1991 р. до сьогоднішнього дня. В роботі представлено тематику наукових заходів, а саме всеукраїнської наукової конференції «Чишківські читання» та міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація».

**Ключові слова:** Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського; конференція; тези доповідей; наукові дослідження.

### Abstract

The article continues the research started in the previous work [1] on the quantitative and qualitative characteristics of international scientific events conducted at the Vernadskyi National Library of Ukraine from 1991 to the present time. The paper presents scientific events, namely the All-Ukrainian scientific conference «Chyshkiv Readings» and the international scientific conference «Library. Science. Communication».

**Keywords:** National Library of Ukraine named after V. I. Vernadskyi; conference; abstracts; scientific research.

### Чишківські читання

Науковий захід НБУВ «Чишківські читання» отримав свою назву на честь доктора історичних наук, професора Віталія Сергійовича Чишка (05.06.1951–01.02.2003) – засновника та першого директора Інституту біографічних досліджень НБУВ, президента Українського біографічного товариства [2]. 7 червня 2005 р. в пам'ять вченого-біографіста відбулись Перші Чишківські читання з історичної біографістики, які були присвячені визначенню напрямів співпраці і кооперації зусиль у здійсненні біографічних досліджень, створення національного електронного науково-інформаційного ресурсу в галузі біографістики – «Українського національного біографічного архіву» (УНБА). Організаторами читань було прийнято рішення, щорічно у першій половині червня влаштовувати захід, який буде присвячений питанням біографістики, в якому будуть приймати участь провідні вчені

НБУВ та академічних інститутів НАН України, науковці з вищих навчальних закладів, співробітники державних установ, молоді дослідники [3].

Другі Чишківські читання з історичної біографістики (2006) були присвячені обговоренню таких питань: «Світоглядні засади розвитку української біографістики та формування біографічних науково-інформаційних ресурсів ХХІ ст.»; «Питання довідкових біографічних видань в монографії В.С. Чишка «Біографічна традиція і наукова біографія в історії і сучасності України» (1996)»; «Проблеми використання вченими-біографістами архівів української діаспори, зокрема епістолярії»; «Цінність епістолярної спадщини для написання наукової біографії С.В. Петлюри»; «Генеалогія і біографіка: актуальні питання історії Гетьманщини»; «Біографічні серії у контексті розвитку української біографічної традиції»; «Порівняння методичних засад польських та австрійських довідкових біог-

рафічних видань та універсальних словників»; «Видання, які своєю тематикою або присвятами пов'язані з представниками українського князівського роду Вишневецьких гербу «Корибут»; «Маргінальні записи у київському виданні Молитвослова 1762 року з фондів НБУВ як цінне джерело до генеалогії відомого українського козацько-старшинського роду Борозн»; «Київська наукова медична школа: біобібліографічний аспект»; «Українська біографістика і національні меншини в останні 10 років (1996-2006 рр.)»; «Г.Ф. Квітка-Основ'яненко і Харківський театр його часу»; «Життєвий шлях українського громадсько-політичного і культурного діяча на Кубані Степана Ерастова – організатора «Просвіти», філії РУП, ряду українських культурних товариств»; «Софія Щеглова: сторінки наукової біографії»; «Олександр Сергійович Грушевський - біоісторіограф»; «Постать Дмитра Донцова у працях українських вчених»; «Історія формування документальної спадщини відомого українського вченого та громадського діяча члена-кореспондента НАН України Всеволода Івановича Клокова в процесі його життєвого та творчого шляху»; «Життєвий і творчий шлях визначного дослідника в галузі цитології, радіології та експериментальної онкології члена-кореспондента НАН України Вадима Григоровича Пінчука»; «Роль Г.Ф. Грінька у формуванні нової системи освіти в УСРР у 20-х рр. ХХ століття»; «Українське біографічне товариство на сучасному етапі: значення, завдання, напрями діяльності».

Треті Чишківські читання з історичної біографістики, «Демократія і соціально-правова держава в Європі» (2007) – «Біографічні інформаційні ресурси як атрибут відкритого суспільства»; «Національний біографічний словник: до постановки питання»; «Наукова біографія вченого: до історіографії проблеми»; «Наукові школи в контексті історичної біографістики: проблема пріоритетності та спадкоємності»; «Фонди Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського як джерельна база вітчизняної іконографії»; «Інформаційні іконографічні ресурси музеїв та архівів міста Києва: проблема джерел Української іконографії»; «Студентська біографія як об'єкт дослідження: за матеріалами біографій слухачок Київських вищих жіночих курсів»; «Життєвий та творчий шлях письменника – представника епохи українського бароко кінця XVI –

першої половини XVII ст. Кирила Транквіліона Ставровецького»; «Політична концепція А. Киселя як ствердження ягеллонського легітимізму на українських землях в середині XVII століття»; «Рукописні джерела фондів НБУВ як інформаційний ресурс до історичного портрета гетьмана І. Мазепи»; «Постать Володимира Вернадського в роботах українських дослідників»; «Історія Київської духовної академії, яка пов'язана з конфліктом, що виник наприкінці 1905 року навколо Ф. Титова та групи професорів»; «Особливості біографування дослідників архітектури України»; «Біографія як мікроісторія: (на прикладі біографії архітектора)»; «Формування архівно-меморіального фонду ДІМ Лук'янівського заповідника як джерела біографічних досліджень»; «Останній кримський хан Шагін-Гірей і Україна: маловідомі джерела до біографії»; «Політичні біографії діячів кримсько-татарського руху, як складова частини історичної біографістики».

Четверті Чишківські читання ««Великі» та «малі українці»: особа в історії і сучасності» (2008) – «Проблема «великих» та «малих» українців у вітчизняній біографічній традиції та завдання сучасної біографістики»; «Життя людини глибше ніж його життєпис: І. Є. Забелін»; «Новітні українські видання типу «Відомі...», «Видатні...», «Визначні...», «Славетні...» як джерело української біографістики»; «Біографія як соціокультурний елемент: методологія аналізу в гуманітарному знанні»; «Києво-Могилянська академія» «Freud в Україні: транслітерація у світлі біографії»; «Епістолярій як складова частина біографічного дослідження: вибране з листування Дмитра Чижевського і прот. Георгія Флоровського»; «Видання для дітей у контексті сучасних завдань біографістики»; «Степан Андрієвський (Прокопович): *curriculum vitae* «малого» українця як свідчення великої професійної справи»; «Біографія вченого як складова історії науки»; «Арсен Річинський: від лікаря до релігійного діяча»; «Місток від дореволюційних традицій до сучасності (біографія випускника Університету Св. Володимира філософа Валентина Асмуса)»; «Шевченкознавча проблематика в науковому доробку С. Сірополка»; «М. В. Шарлемань: портрет на тлі доби»; «Капніст в історії та культурі України XVIII — поч. XIX ст.»; «Біографії братів Манганарі (Єгора та Михайла) – видатних гідрографів, військових мореплавців та картографів»; «Огляд науко-

вих творів академіка П. І. Кеппена, які зберігаються у фондах Сектору картографічних видань НБУВ»; «Гетьман Іван Мазепа у польській та західноєвропейській історіографії XVII-XVIII ст. (за книжковими фондами НБУВ)»; «Академічні видання «Історії української літератури», присвячені життю і творчості українських письменників»; «Проблеми кримськотатарських лідерів в історії України»; «Біографії кримських ханів як джерело для Українського біографічного словника (за турецькою та історичною літературою та середньовічними епіграфічними джерелами з Криму)»; «Біобібліографістика вчених Прикарпатського університету як складова частина Біобібліографічного електронного архіву Прикарпаття»; «Володимир Левинський: віхи громадсько-політичної біографії».

П'яти Чишківські читання «Українська біографістика: науково-теоретичні, методичні та практичні здобутки» (2009), розглядали наступні питання: 15-річчя інституту біографічних досліджень НБУВ: досвід і перспективи; біографічні словники та електронні біографічні архіви; постаті минулого і їх сучасне прочитання; джерельна база вітчизняної біографістики.

Шості біографічні читання «Історія та генеалогія славетних родин України» (2010) були присвячені обговоренню наступних тем: «Родинна історія і генеалогія як наукова і соціокультурна проблема»; «Про роль генеалогічних джерел у джерельній базі біографічних досліджень (на прикладі біографій роду Новицьких)»; «Проблема «сімейної історії» в сучасній українській історіографії»; «Інтерпретація долі видатної особистості в художній літературі для дітей: образ «родинного кола»; «Вплив культурної аури садіб українського дворянства на індивідуальну картину світу Шевченка»; «Родина Манганарі і її внесок в розвиток картографії та гідрографії»; «Іван та Юрій Липи в культурному і політичному житті України (наприкінці XIX у першій половині XX ст.)»; «Листування Василя Доманицького як джерело для реконструкції його стосунків з родиною».

Сьомі біографічні читання «Українська біографіка: досвід, сучасні здобутки, перспективи розвитку» (2011) – «Досвід, сучасні здобутки та перспективні завдання української біографістики»; «Біограми української козацької старшини у генеалогічних дослідженнях: до-

свід і проблеми»; «Історіографія української бібліотечної біографіки (XX – поч. XXI ст.)»; «Деякі міркування з приводу історії розвитку вітчизняної біографістики»; «Основні тенденції розвитку західно-української мемуаристики у кінці XIX ст. – першій третині XX ст.»; «Мемуаристика як джерело дослідження біографій діячів українського національно-демократичного руху II пол. XIX ст.»; «Біобібліографічні видання провідних бібліотек України для дітей: здобутки, тенденції, перспективи»; «Новітня художня біографіка для дітей: стан, тенденції, перспективи»; «Музично-біографічні довідкові видання України»; «Журнал «Кіно» (1925-33) як джерело біографічної інформації про діячів радянської культури»; «Укладання біобібліографічного довідника «Дослідники історії та культури німців України (кінець XVIII – початок XXI ст.)»; «Українські бібліографи» (Вип.1-2, К., 2008-10)»; «Деякі кількісні характеристики презентованості персоналій в УБА: Літера А»; «Біографічні матеріали про діячів України в Інтернет-просторі: огляд вітчизняних сайтів»; «Бібліотечна і бібліографічна діяльність І. І. Огієнка в Україні та на еміграції»; «Біографії українських діячів історії та культури у працях Івана Огієнка»; «Одеський період життя і діяльності Андрія Ніковського: документи до біографії»; «Український літературознавець, бібліограф Павло Попов: нова сторінка біографії»; «Українські приватні бібліотеки Галичини міжвоєнного періоду крізь призму біографій їхніх власників»; «Бібліографічна евристика біографії Ярослава Мудрого»; «Біографія М. В. Довнар-Запольського як наукова проблема і приклад міжнародного співробітництва дослідників»; «Співпраця Олександра Барвінського та Михайла Драгоманова»; «Українознавчі виміри наукової і творчої спадщини Юрія Липи»; «Історико-біографічна проблематика в спадщині Петра Стебницького»; «Володимир Старосольський – соціал-демократичний діяч другої половини 1920-х – 1930-х рр.»; «Біографічні аспекти наукової діяльності К. Студинського»; «Нобелівський лауреат з Тернопільщини Шамунь Йосеф Агнон»; «О. Кандиба-Ольжич: основні аспекти громадсько-політичної та наукової діяльності»; «Громадсько-політична діяльність Івана Горбачевського»; «Діяльність Євгена Храпливого в НТШ (30-40-і рр. XX ст.)»; «Політична діяльність В'ячеслава Будзиновського (кін. XIX – поч. XX ст.)»; «Дмитро Чижевський і

європейська славістика (на основі архівних матеріалів 1930-60-х рр.»).

Восьмі біографічні читання «Ресурси біографічної інформації у сучасному гуманітарному просторі» (2012) – «Бібліотеки як центри формування ресурсів біографічної інформації»; «Козацька біографістика: новітні дослідження»; «Досвід біографії в збірниках «Української біографістики» (1996–2011)»; «Інформаційні ресурси бібліотечної біографіки»; «Електронні тематичні колекції «Українські мемуари»; «Мережеві ресурси вільного доступу (персональні, громадських і незалежних об'єднань) як джерела формування Українського національного біографічного архіву (УНБА)»; «Персональна бібліографія : термінологічний аналіз»; «Біобібліографічна діяльність в стратегії розвитку провідних бібліотек України»; «Створення переліку всесвітньо відомих осіб, інформація про яких може міститися в унікальних документах Національного архівного фонду: проблеми та перспективи»; «Біобібліографічні посібники в структурі метабібліографії України»; «Специфіка формування біобібліографічних ресурсів обласних і міських бібліотек для дітей України»; «Родина Марковичів (Маркевичів) в Базі даних «Персоналії» Інституту біографічних досліджень НБУВ»; «Репрезентація освітньої сфери в Українському національному біографічному архіві (УНБА)»; «Представленість доменів «Історія» та «Політика» в Українському національному біографічному архіві (УНБА) (за матеріалами «Енциклопедії історії України» та «Радянської енциклопедії історії України)»; «Постать О. Т. Дзбанівського (1870–1938) – фундатора Музичного відділу Всенародної бібліотеки України з позицій сучасної інформаційної парадигми біографічних досліджень»; «Про з'ясовані за матеріалами документів ЦДАВО України нові факти з життя українського громадсько-політичного діяча, ученого та мемуариста Аполінарія Маршинського»; «Значення документів особового походження, серед яких особливе місце займає мемуаристика, діячів українського національно-демократичного руху II половини XIX ст. для розкриття їх політичних програм, ідейних засад політичної, культурницької, видавничої, освітньої діяльності»; «Окремі сторінки життя академіка Г.Й. Сухомела»; «Про участь В.І. Вернадського в громадсько-політичному житті України в часи революції 1917–1921 рр.»; «Маловідомі джерела до біо-

графій героїв Вітчизняної війни 1812 року. (За матеріалами фондів Інституту рукопису та відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій НБУВ)».

Дев'ять біографічних читання «Колективна біографія» як форма інтелектуального портрета українського суспільства» (2013) – «Колективна біографія поколінь у вітчизняній довідковій літературі та електронних інформаційних ресурсах»; «Київська бібліотечна школа в особах провідних науковців кафедри бібліотекознавства Київського національного університету культури та мистецтв»; «Доля поета Сергія Кушніренка як штрих до колективної біографії української інтелігенції 1930-х років (загублені таланти)»; «Колективна біографія» генералітету Російської імперії українського походження»; «Постійна комісія УАН – ВУАН для складання Біографічного словника діячів України: персоніологічний вимір»; «Юрій (Георгій) Мрочковський: портрет на тлі епохи»; «Колективний портрет мемуаристів Галичини кінця XIX – початку XX ст. (на прикладі родини Заклинських)»; «Обличчя поколінь» в українській енциклопедичній книзі для дітей (1992–2012)»; «Бібліотечний фонд Немирівської чоловічої гімназії до колективного портрету її викладачів межі 1850–60-х років»; «Наукове товариство ім. Шевченка в особах його видатних діячів: організаційна праця Степана Томашівського (1896–1918)»; «Родина Маслових: колективна біографія вчених»; «Соціальний портрет академіка М. М. Боголюбова та його вплив на формування наукової фізичної спільноти в Україні»; «Біографія Є.С.Бурксера в контексті політичного життя країни: 1920-ті – 1930-ті роки»; «Вплив вихованців Казанської духовної академії на розвиток української науки 1920–1930-х рр.»; «Створення «колективної біографії» депутатів-мусульман як метод для дослідження діяльності кримських татар в органах земського самоврядування Таврійської губернії»; «Діяльність Євгена Чикаленка в еміграції (1919–1929 рр.)»; «Сторінки сімейної історії українського нобілітету: родина Федора Григоровича Туманського»; «Маловідомі сторінки біографії Миколи Ковалевського (1841–1897 рр.)»; «Бібліотека архімандрита Антонія (Петрушевського) в складі фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського»; «Біографічні дослідження у науковій спадщині Миколи Голубця»; «Вивчення біографії та архівної спадщини акаде-

міка та віце-президента ВУАН К. Г. Воблого (1876–1947) у контексті питань наукової творчості»; «Соціальний портрет української інтелігенції 1920–30 рр.»; «Особливості структури інформаційного ресурсу наукового закладу в контексті презентації колективної автобіографії»; «Огляд зарубіжних біографічних сайтів : структура та представлення українців».

Десяті біографічні читання «Тарас Григорович Шевченко у розумі і серці українців» (2014) – «Електронні ресурси, присвячені Тарасові Шевченку, як відображення сучасного стану розвитку вітчизняного віртуального інформаційного простору»; «Тарас Шевченко у соціокультурних вимірах Майдану»; «Празьке ювілейне видання «Кобзаря» Т.Шевченка (1840–1940): укладачі, жертводавці, видавці»; «Музичний алгоритм і взаємодія музики, малярства, слова у творчості синестета Т. Шевченка»; «Шевченкіана на сайтах бібліотек для дітей і юнацтва України»; «Спадщина Тараса Шевченка у вітчизняних бібліографічних джерелах: на матеріалах посібника «Українські персональні бібліографічні покажчики (1856–2013)»; «Шевченківські ювілеї в житті та творчості Михайла Могиланського в контексті теорії колективної пам'яті»; «Т. Г. Шевченко в історії біобібліографії культурно-історичних регіонів України»; «100-річний ювілей Тараса Шевченка на сторінках чернігівської преси»; «Популяризація галицьким студентством творчості Тараса Шевченка як боротьба за своє національне самовираження (за матеріалами Фонду професора В.Т.Полека)»; «Вшанування пам'яті Т.Г. Шевченка українцями діаспори (за документами ЦДАЗУ)»; «Чернігівське губернське земство і вшанування пам'яті Т.Г.Шевченка»; «Листи Т. Шевченка до С. Гулака-Артемівського: історія стосунків великих митців»; «Шевченкіана у польськомовних електронних ресурсах»; «Тарас Григорович Шевченко і Києво-Печерська лавра»; «Наслідкування заповітів Т. Шевченка на прикладі життєвого шляху І. Липи (1865–1923)»; «Внесок Юрія Липи у шевченкознавство»; «Постать Т. Шевченка в суспільно-політичному житті сучасної України: аналіз національного інтернет-простору»; «Педагогічні погляди Т.Г. Шевченка в інтерпретації сучасних дослідників».

Одинадцяті біографічні читання «Новітня вітчизняна біографіка: теорія, методика, прак-

тика» (2015) – новітня інформаційна парадигма і розвиток методичних засад вітчизняної біографіки; роль і місце біографічного знання в житті сучасного українського суспільства; бібліотеки як інтегратори і поширювачі біографічного знання.

Дванадцяті біографічні читання «Вітчизняна біографіка, біографістика та біобібліографія в роки незалежності України» (2016). У рамках заходу, науковці дослідили сучасні парадигми вітчизняної біографіки, концептуальні підходи до розробки теоретичних і методологічних проблем біографістики і біобібліографії як спеціальних історичних дисциплін, нові й традиційні напрями біографістики, сучасні джерела біографічної інформації та тематику публікацій у наукових збірниках «Українська біографістика» і «Наукові праці НБУВ» та ін.

Тринадцяті біографічні читання «Українська революція (1917–1921 рр.): історико-біографічний вимір» (2017) були присвячені обговоренню наступних тем: «Людини в Революції і після неї»; «Штрихи психологічного портрета на тлі Української революції 1917–1921 років»; «Витоки революційності в методології історії української бібліографії вченого – першого історика української бібліографії, завідувача відділу україніки у Всенародній бібліотеці України Михайла Ілліча Ясинського, його психологічні злами і розчарування»; «Перспективи і складнощі видання творчої спадщини дипломата УНР Ольгерда-Іполита Бочковського»; «Повернути Україні українські імена»; «Огляд меморіальної бібліотеки Максиміліана Волошина»; «Про долі українських пасажирів «філософського пароплаву»; «Вплив Української революції 1917–1921 років на долі учасників «Братерства Тарасівців»; «Історико-біографічний вимір Української революції 1917–1921 рр. на Волині»; «Родина Грінченків і «жіноче» питання у загальному соціокультурному контексті початку ХХ ст.».

Чотирнадцяті біографічні читання «Людина науки: до 100-річчя Національної академії наук України та Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського» (2018) – «Біографіка української академічної науки: здобутки, проблеми, завдання»; «Біографічний дискурс у дослідженнях ВУАН»; «Людина науки: погляд соціокультурної антропології»; «Юрій Хмельницький: воїн, політик, християнин (новітні історико-антропологічні розвідки)»;

«Етичні моменти в інтерпретації фактів біографії історичної особи (на прикладі вивчення біографії Віктора Федоровича Іваницького)»; «Біографічні джерела в історії книжкової культури України XIX століття»; «Мемуарна складова збірника ВУАН «За сто літ»: автори і сюжети»; «Особовий архів в умовах е-середовища: проблеми формування»; «Патони: історія та генеалогія роду»; «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач сухомлиністики: до 100-річчя з дня народження видатного українського педагога В.О. Сухомлинського»; «Репрезентація діячів української академічної науки в колі сучасного дитячого читання»; «Журнали НАН України як джерело біографічної інформації»; «Проблема трансформації Українського національного біографічного архіву в умовах глобальної інтеграції даних»; «Наукові установи як ресурс розвитку Українського національного біографічного архіву»; «База даних «Джерела української біографістики»: потенціал використання для вивчення біографій діячів української науки»; «Персональний склад Національної академії наук України за 100 років її існування: аналіз на основі використання квантитативних методик»; «Личность и творческая деятельность В.И. Вернадского в оценке А.И. Спасокукоцкого»; «Відділ музикознавства ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України наприкінці 1950-х – на початку 1990-х рр. у контексті наукової школи українського музикознавства»; «Генерація наукової еліти Музичного товариства імені М.Д. Леонтовича: історико-біографічний дискурс за архівними джерелами Інституту рукопису НБУВ»; «Сто років біографічної славістики в Україні: основні тенденції розвитку»; «Доля українських археологів – співробітників ВУАН в працях В.П. Петрова, М.О. Міллера»; «Статті та листи В.Н. Каразіна (1773–1842) на сторінках часописів середини XIX – початку XX ст.»; «Участь В.М. Перетца та В.П. Адріанової-Перетц в українському науковому житті (1920-ті рр.)»; ««Доморощенный учёный» світової слави: оцінка наукового доробку професора Харківського університету Владислава Бузескула у сучасній історіографії»; «Учений-етнограф В. Г. Кравченко: біографія, наукова діяльність (до 155-річчя від дня народження)»; «Джерела до біографії видатного історика, дипломата Василя Тарасенка»; ««Винайдення тради-

ції» та творення «місць пам'яті» українського руху в публіцистичному дискурсі Сергія Єфремова (1900–1917 роки)»; «Роль філолога-мовознавця Андрія Олександровича Білецького (1911–1995) в розбудові української науки»; «Інформаційний потенціал маргіналій в біографічних студіях (на прикладі маргіналій на книгах з бібліотеки П.О. Адріанова (1855–193?))»; «Родина Лепких в соціокультурному інтелектуальному середовищі кінця XIX – початку XX ст.: пам'яткознавчий та пам'яткоохоронний аспекти»; «Використання закордонного паспорта громадянина УНР у процесі уточнення біографій української наукової еліти та державних діячів»; «Постать Сергія Єфремова у сучасних візіях»; ««Місця пам'яті» Івана Труби в урбаністичному просторі Катеринослава і Праги»; «Історія української літології в біографіях та бібліографіях».

П'ятнадцять біографічних читання «Українська біографіка: історичний поступ та сучасні виклики» (2019) були присвячені 100-річчю від часу заснування Біографічної комісії Української академії наук та 25-річчю Інституту біографічних досліджень НБУВ). На заході розглядали наступні проблеми: біографія як теоретико-методологічний концепт національної ідеї: віхи, установи, постаті; еволюція біографічного дискурсу: співвідношення політичного і критичного, публічного і приватного, об'єктивного і суб'єктивного; біографіка і сучасне українське суспільство: пошук шляхів і механізмів взаємовпливів у системі глобальних соціокультурних і політичних трансформацій; інтеграція і поширення біографічних знань: формування цілісного національного дослідницького та інформаційного простору.

Шістнадцять біографічних читання «Історична біографіка в сучасному українському суспільстві: проблематика, інформаційний простір, бібліотеки, читачі» (2020). У зв'язку з поширенням у світі та на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, читання проводились в межах щорічної Міжнародної наукової конференції НБУВ «Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації».

Сімнадцять Біографічних читання «Біографіка: таємниці ремесла дослідника» (2021), присвячені сімдесятиріччю від дня народження

засновника і першого директора Інституту біографічних досліджень НБУВ доктора історичних наук, професора Віталія Сергійовича Чишка (1951–2003) – «Віталій Сергійович Чишко – постать вченого у вимірі «біографічного світу»»; «Інститут біографічних досліджень і розвиток біографіки в роки незалежності України»; «Сучасна українська біографіка: традиціоналізм і новаторство»; «Творча майстерня дослідника: у пошуку форми біографічних реконструкцій»; «Біографіка в інформаційному просторі, інтелектуальній і духовній культурі суспільства».

### Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація»

В НБУВ щороку проводиться міжнародна наукова конференція, присвячена традиційним та інноваційним напрямам у діяльності наукових бібліотек, яка останніми роками закріпила свою назву «Бібліотека. Наука. Комунікація» (далі – Конференція). Тематика Конференції щоразу присвячується актуальним питанням, які відбуваються в бібліотечній сфері. В таблиці 1 представлені зведені дані по Конференції.

Таблиця 1 – Щорічні назви міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація» та кількість заходів в рамках Конференції

Конференція		Види заходів, їх кількість					
рік проведення	назва	секцій	круглих столів	семінарів	семінар-практикумів	інше	всього
1991	Республіканська наукова конференція «Бібліотека – Інформатизація – Наука»	3	1	–	–	–	4
1992	–*	–	–	–	–	–	–
1993	Наукова бібліотека в сучасному соціокультурному контексті	5	1	–	–	2	8
1994	Автоматизовані системи інформаційно-бібліотечного обслуговування	4	–	–	–	–	4
1995	Бібліотечно-бібліографічні класифікації та інформаційно-пошукові системи	3	2	–	–	2	7
1996	Стратегія комплектування фондів наукової бібліотеки	4	2	–	–	3	9
1997	Проблеми вдосконалення каталогів наукових бібліотек	2	1	–	–	3	6
1998	Інформаційна діяльність наукової бібліотеки	5	–	3	–	4	12
1999	Бібліотечно-інформаційні ресурси: формування і розвиток	4	–	1	–	3	8
2000	Бібліотеки – центри науково-інформаційних ресурсів XXI ст.	9	–	1	–	2	12
2001	Бібліотечно-інформаційний сервіс	6	2	3	3	2	16
2002	Професійний імідж бібліотекаря інформаційного суспільства	6	3	–	2	1	12
2003	Інноваційна діяльність – стратегічний напрям розвитку наукових бібліотек	5	3	1	1	1	11
2004	Бібліотеки та інформаційні центри в системі наукового супроводу суспільних реформ	4	3	1	1	1	10
2005	Інтелектуальні інформаційні технології у бібліотечній справі	4	1	1	1	1	8
2006	Роль бібліотек у формуванні єдиного науково-інформаційного простору України	5	1	2	1	1	10

Конференція		Види заходів, їх кількість					
рік проведення	назва	секцій	круглих столів	семінарів	семінар-практикумів	інше	всього
2007	Інтранет/Екстранет-ресурси в наукових бібліотеках	7	1	1	1	3	13
2008	Проблеми гармонізації традиційних і новітніх бібліотечно-інформаційних ресурсів	4	1	1	-	1	7
2009	Бібліотечно-інформаційний комплекс у контексті розвитку суспільства знань	5	1	-	-	1	7
2010	Еволюція структури і функцій бібліотекознавства під впливом сучасних інформаційних технологій	5	1	1	-	1	8
2011	Формування і розвиток бібліотечного електронного середовища	5	1	1	-	1	8
2012	Інноваційна модель наукової бібліотеки XXI ст.	5	-	1	-	1	7
2013	Адаптація завдань і функцій наукової бібліотеки до вимог розвитку цифрових інформаційних ресурсів	5	2	2	-	1	10
2014	Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору	6	2	2	-	1	11
2015	Бібліотека. Наука. Комунікація	7	1	2	-	1	11
2016	Бібліотека. Наука. Комунікація: формування національного інформаційного простору	5	-	4	-	1	10
2017	Бібліотека. Наука. Комунікація. Стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек	5	1	5	-	1	12
2018	Бібліотека. Наука. Комунікація: 100-річчя Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського	6	-	5	-	1	12
2019	Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху	7	-	3	-	2	11
2020	Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації	5	-	4	-	1	10
2021	Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями	6	2	2	-	-	10

Примітки: \*У 1992 р. Конференція не проводилась

Розкриваючи кількісні показники таблиці 1, ми представляємо назви заходів (секцій, круглих столів, семінарів, семінар-практикумів), що проводились в рамках Конференції щороку. Багато назв заходів щорічно залишаються традиційно постійними, але, з розвитком бібліотечної сфери, відбувається трансформація

назв заходів Конференції. Представляємо спектр наукових питань, які розглядалися на Конференціях, починаючи з 1991 року [4].

У 1991 р. республіканська наукова конференція «Бібліотека – Інформатизація – Наука» – бібліотечно-інформаційні ресурси науки; інформатизація наукових бібліотек; роль інфо-

рматизації в розвитку бібліотечної справи; національна бібліографія: теорія, методика, організація.

У 1993 р. «Наукова бібліотека в сучасному соціокультурному контексті» – Міжнародне співробітництво: потреби наукових бібліотек; бібліографічні системи і бібліографічні технології: традиції та інновації; інформаційні системи і бази знань у науковій бібліотеці; унікальні книжкові колекції, вивчення і створення міжнародних баз даних; екологія книгосховищ, консервація, реставрація бібліотечних фондів; інформаційно-функціональна модель наукової бібліотеки; рукописна спадщина: проблеми збереження і введення до наукового і культурного обігу.

У 1994 р. «Автоматизовані системи інформаційно-бібліотечного обслуговування» – форми, лінгвістичне і програмне забезпечення автоматизованих бібліотечних систем; електронні каталоги і бази даних бібліотек; автоматизовані технології обслуговування читачів; комп'ютеризація інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек.

У 1995 р. «Бібліотечно-бібліографічні класифікації та інформаційно-пошукові системи» – бібліотечно-бібліографічні класифікації: сучасний стан і перспективи розвитку; інформаційно-пошукові мови і системи в комп'ютерних бібліотечних технологіях; каталогізація рукописних та рідкісних фондів; каталогізація: традиційні і новітні технології; координація роботи наукових бібліотек України з питань каталогізації; комп'ютерні технології і бібліотечна професія; лінгвістичне забезпечення комп'ютерних бібліотечно-інформаційних систем.

15-16 травня 1996 р. в НБУВ була проведена робоча нарада директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук і академій наук країн Балтії, на якій було створено Раду директорів бібліотек та інформаційних центрів академій наук. Першим Головою Ради обрано генерального директора НБУВ члена-кореспондента НАН України О.С. Онищенко [4]. В подальшому, засідання Ради директорів бібліотек та інформаційних центрів академій наук проводяться під час проведення Конференції.

У 1996 р. «Стратегія комплектування фондів наукової бібліотеки» – національний бібліо-

течний фонд України: проблеми комплектування та організації; обов'язковий примірник видань України як джерело комплектування бібліотечних фондів; стан і проблеми розробки моделі комплектування фондів наукової бібліотеки; наукове забезпечення розробки і реалізації моделі комплектування Національного бібліотечного фонду України; новітні технології формування бібліотечних фондів; проблеми комплектування наукових бібліотек документами на електронних та інших нетрадиційних носіях інформації; інформаційне забезпечення комплектування бібліотечних фондів; організація комплектування фондів наукових бібліотек зарубіжною літературою; міжнародний книгообмін як джерело комплектування бібліотечних фондів; комплектування бібліотечних фондів рукописами, рідкісними виданнями та колекціями.

У 1997 р. «Проблеми вдосконалення каталогів наукових бібліотек» – каталоги наукової бібліотеки: сучасний стан і перспективи розвитку; сучасні інформаційні технології і проблеми створення та використання електронних каталогів; корпоративна каталогізація. Проблеми і шляхи вирішення; Web-сервер Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського; проблеми взаємодоступу до електронних каталогів і обміну бібліографічною інформацією; досвід і проблеми бібліотечних об'єднань у створенні національної бібліографії України.

У 1998 р. «Інформаційна діяльність наукової бібліотеки» – Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського – 80 років: пошуки і здобутки; розвиток інформаційної діяльності наукової бібліотеки; проблеми розвитку наукових бібліотек на національному рівні; міжнародне співробітництво бібліотек, інтеграція і використання інформаційних ресурсів; сучасні інформаційні технології і телекомунікації в діяльності наукових бібліотек; інформаційно-аналітична служба наукової бібліотеки: досвід і проблеми; бази даних OCLC First Search для читачів бібліотек; система автоматизації бібліотек ІРБІС, WWW-ІРБІС, типові рішення, бази даних ДПНТБ Росії; мережева інформаційно-адміністративна система обслуговування читачів НБУВ: досвід організації та перспективи розвитку; Web-сервер НБУВ.

У 1999 р. «Бібліотечно-інформаційні ресурси: формування і розвиток» – комплектування в системі формування інформаційних ресурсів; бібліографічні ресурси сучасної бібліотеки; створення електронних інформаційних ресурсів; інтеграція бібліотечно-інформаційних ресурсів; презентація наукової електронної бібліотеки НБУВ; «Програмні продукти сім'ї ІРБІС. Обмін електронними інформаційними ресурсами».

У 2000 р. «Бібліотеки – центри науково-інформаційних ресурсів ХХІ ст.» – формування інформаційних ресурсів: традиційні та автоматизовані технології; інформаційні ресурси електронних бібліотек; бібліотечна організація знання: класифікація, каталогізація, системи пошуку; новітні технології використання інформаційних ресурсів; ресурси інформаційно-аналітичної служби бібліотеки: структура, наповнення; національний бібліотечно-інформаційний ресурс: програми та технології збереження; міжбібліотечна кооперація в системі світового обміну інформаційними ресурсами; документальні ресурси колекційних фондів; теоретичні та методичні проблеми біографічних досліджень; електронні бібліотеки та новітні інформаційні технології. Відбувалися книгознавчі читання до 600-річчя від дня народження Йоганна Гутенберга, спільне засідання Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук та Асоціації бібліотек України.

У 2001 р. «Бібліотечно-інформаційний сервіс» – бібліотечно-інформаційний сервіс: сучасний стан і перспективи розвитку (теорія і практика); технологія й організація бібліотечно-інформаційного обслуговування; проблеми правового забезпечення управління та використання бібліотечно-інформаційних ресурсів у процесі обслуговування; розвиток інформаційних технологій та інтернет у бібліотеках; документальні ресурси спеціалізованих фондів: проблеми використання і обслуговування; технології захисту та збереження бібліотечно-інформаційних ресурсів у процесі їх використання; проблеми і шляхи розв'язання питань кооперації та інтеграції бібліотечних ресурсів і інформаційних мереж; власні інформаційні продукти бібліотек: досвід, проблеми створення та використання; МБА і служба доставки документів; професіоналізм, етика та культура бібліотечного обслуговування; бібліотечно-інформаційне обслуговування

людей з обмеженими можливостями; організація довідково-бібліографічного обслуговування електронними інформаційними ресурсами; засідання Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук та засідання Асоціації бібліотек України.

У 2002 р. «Професійний імідж бібліотекаря інформаційного суспільства» – інформаційна місія бібліотекаря; бібліотекар як організатор і технолог інформаційної індустрії; менеджмент і маркетинг в інформаційній сфері: функції бібліотекаря; бібліотекар – хранитель і носій історичної пам'яті; бібліотекар і користувач у системі інформаційних комунікацій; бібліотечна освіта: відповідь на виклик інформаційного суспільства; бібліотечна періодика та її вплив на формування бібліотечної професії; інтеграція знань і професій у діяльності бібліотекаря; «бібліотека тисячоліття»; комп'ютерна культура бібліотекаря, проблеми створення Державного реєстру книжкових пам'яток України; засідання Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук та Асоціації бібліотек України.

У 2003 р. «Інноваційна діяльність – стратегічний напрям розвитку наукових бібліотек» – принципи формування стратегії та управління розвитком інноваційної діяльності бібліотек; бібліотечно-інформаційні інновації: ідеї, реалії, перспективи; інновації в системі бібліотечного сервісу, бібліотечно-інноваційний продукт: проблеми творення і використання; бібліотечні технології: традиції та інновації; інноваційні технології збереження фондів; завдання розвитку вітчизняних біобібліографічних інформаційних ресурсів; нововведення в системі бібліотечно-інформаційної освіти і підвищення кваліфікації кадрів; інновації в управлінні бібліотечною сферою; бібліотечні електронні інноваційні технології; національний формат представлення бібліографічних даних УКРМАРК; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2004 р. «Бібліотеки та інформаційні центри в системі наукового супроводу суспільних реформ» – інформаційно-аналітична діяльність бібліотек: напрями, структури, продук-

ти; бібліотечні технології інформаційного сервісу та інтеграція науково-інформаційних ресурсів; науково-інформаційне забезпечення інноваційної діяльності; історико-культурна спадщина у формуванні стратегії суспільних перетворень; українська біографістика; електронні бібліотеки та нові інформаційні технології; проблеми наукового забезпечення інноваційного розвитку бібліотек; міжнародний досвід та правове забезпечення бібліотечно-інформаційної діяльності; національний формат представлення бібліографічних даних УКРМАРК; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2005 р. «Інтелектуальні інформаційні технології у бібліотечній справі» – нові інформаційні технології електронних бібліотек; інформаційні технології в системі інноваційної діяльності наукової бібліотеки; бібліотечно-інформаційні технології обробки знань та інтелектуалізація пошукових систем; технології формування інформаційних ресурсів рукописної; друкованої, електронної Української; вдосконалення форм і методів інформаційно-аналітичного обслуговування дистантних користувачів бібліотеки; технології формування і використання ресурсів електронного українського біографічного словника; інноваційні технології захисту інформаційних ресурсів; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2006 р. «Роль бібліотек у формуванні єдиного науково-інформаційного простору України» – формування Інтранет/Екстранет-середовищ у бібліотеках; методологія сучасних бібліотечно-інформаційних досліджень; проблеми створення реєстру національної бібліографії України; Інтернет-портали бібліотек як базові елементи єдиного науково-інформаційного простору; бібліотечно-інформаційні ресурси країни: формування та забезпечення доступу; інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень; книжкові пам'ятки: електронні інформаційні масиви; архівні та рукописні ресурси бібліотек; сучасна українська біографістика: досвід та проблеми розвитку; технології збереження бібліотечно-інформаційних ресурсів; засідання Асоціації бібліотек України та Ради дирек-

торів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2007 р. «Інтранет/Екстранет-ресурси в наукових бібліотеках» – електронне середовище бібліотеки в науково-інформаційному просторі держави; архів мережових науково-інформаційних ресурсів Екстранет-середовища НАН України; бібліотечно-інформаційна спадщина: формування електронних ресурсів; веб-технології в науковій бібліотеці; бібліотечно-інформаційне обслуговування в умовах розвитку електронного середовища; інформаційно-аналітичні ресурси наукової бібліотеки; книжкові пам'ятки: електронні інформаційні масиви; інтранет-ресурси рукописної та архівної спадщини; сучасна українська біографістика в інформаційному просторі держави; інформаційні ресурси музичних бібліотек; збереження бібліотечно-інформаційних фондів: традиційні та нові підходи; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук; установчі збори музичних відділів національних бібліотек – членів Бібліотечної Асамблеї Європи; відкриття книжкової виставки «Фонд сприяння розвитку культурних центрів за кордоном».

У 2008 р. «Проблеми гармонізації традиційних і новітніх бібліотечно-інформаційних ресурсів» – електронне середовище наукової бібліотеки; інформаційні ресурси сучасної наукової бібліотеки: проблеми трансформації та розвитку; веб-технології та ресурси в науковій бібліотеці; удосконалення дистантних форм використання інформаційних ресурсів бібліотеки; книжкові та електронні біографічні видання: спільне і відмінне; традиції і новаторство; документальні ресурси спеціалізованих фондів бібліотек у сучасному інформаційному просторі; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2009 р. «Бібліотечно-інформаційний комплекс у контексті розвитку суспільства знань» – формування та використання бібліотечно-інформаційних ресурсів: традиції та новації; інтернет-технології та управління знаннями в бібліотечних комплексах і мере-

жах; інформаційно-аналітичні структури бібліотеки як інструмент творення; систематизації та введення в суспільний обіг наукових знань; українська біографістика у сучасному науково-дослідному та інформаційному вимірі; архівні та рукописні фонди бібліотек у формуванні суспільства знань; оптимізація доступу до рукописних і книжкових пам'яток: превентивні заходи зі збереження та оцифрування; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2010 р. «Еволюція структури і функцій бібліотекознавства під впливом сучасних інформаційних технологій» – система ІРБІС в українських бібліотеках; теоретико-методологічні засади розвитку бібліотекознавства; електронне середовище бібліотечної галузі: нові ресурси та можливості; сучасна бібліотека в системі соціальних комунікацій; біографіка і новітні інформаційні технології; книгознавство та документознавство: нові пріоритети розвитку в інформаційному просторі; інноваційні технології збереження бібліотечних фондів; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2011 р. «Формування і розвиток бібліотечного електронного середовища» – корпоративна взаємодія бібліотек у мережевому середовищі; ресурси бібліотек, їх роль в організації знань та системному наповненні вітчизняного інформаційного простору; наукові бібліотеки та перспективні інтернет-технології; бібліотеки як суспільні центри управління сучасними інформаційними потоками; біографіка у сучасному інформаційному просторі; цифрові ресурси рукописної та книжкової спадщини в бібліотечно-інформаційному просторі; збереження бібліотечних фондів у процесі формування електронних бібліотечних ресурсів; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2012 р. «Інноваційна модель наукової бібліотеки XXI ст.» – наукова періодика в умовах глобалізації; інноваційні трансформації бібліотечно-інформаційної діяльності; стратегії

технологічної модернізації наукових бібліотек; бібліотека і розвиток доступу до правої та соціально-значущої інформації; біографічна інформація в сучасному освітньому, науковому, культурному інформаційному просторі; рукописна, книжкова та архівна спадщина України: проблеми створення цифрового інформаційного ресурсу; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2013 р. «Адаптація завдань і функцій наукової бібліотеки до вимог розвитку цифрових інформаційних ресурсів» – формування національного розподіленого інформаційного ресурсу: інтеграція та кооперація зусиль бібліотек та інформаційних центрів; розвиток інформаційно-аналітичної діяльності в умовах цифрового середовища; біографіка й біографічне читання за доби інформаційної революції: місце і роль бібліотек; історико-культурні фонди бібліотек: науковий опис і презентація цифрового ресурсу; нові тенденції розвитку сучасного зарубіжного бібліотекознавства; бібліометрія та бібліотека: світовий досвід, українська перспектива; каталогізація цифрових ресурсів; бібліографія в електронному середовищі; нормативне забезпечення бібліотечно-інформаційної діяльності; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2014 р. «Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору» – формування національного інформаційного простору: інтеграція та кооперація зусиль бібліотек України та інформаційних інституцій; рукописна і книжкова спадщина в національному інформаційному просторі: теоретичні та практичні аспекти формування електронних ресурсів; національна архівна спадщина в інформаційному просторі; інформаційно-аналітична діяльність як чинник організації сучасного національного інформаційного простору; каталогізація бібліотечно-інформаційних ресурсів на сучасному етапі; біобібліографічна складова національного електронного інформаційного простору; формування електронних інформаційних ресурсів наукових бібліотек: прикладний аспект; бібліотека та бібліометрія: світовий досвід, українська перспектива; бібліотека, освіта,

інновації; довідково-інформаційне обслуговування в електронному середовищі; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2015 р. «Бібліотека. Наука. Комунікація» – завдання інтеграції з галузями освіти, науки, культури; книгознавчі дослідження бібліотечних фондів та їх введення у науково-інформаційний простір; бібліотека як суспільно-інформаційний центр наповнення соціальних комунікацій; електронні бібліотеки; автоматизація бібліотечної технології; наукова архівна спадщина: формування, документний склад, інформаційний потенціал; організація ресурсів наукової бібліотеки: партнерство та ефективність; бібліотеки як інтегратори і поширювачі біографічного знання; збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи; бібліографічний покажчик у системі науково-інформаційного обслуговування користувачів; бібліометричні технології та наукометричні дослідження; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2016 р. «Бібліотека. Наука. Комунікація: формування національного інформаційного простору» – наукові бібліотеки: основні напрями інтеграції з закладами освіти, науки та культури; історія книжкової культури України; бібліотека в структурі сучасних інформаційних комунікацій; інтеграція національних наукових ресурсів та інтелектуальний доступ до інформації; біографіка, біобібліографія та біографістика в науково-комунікаційному просторі незалежної України; інтелектуальна власність та проблеми авторського права в інформаційно-комунікаційній діяльності бібліотек; архівна спадщина в інформаційному просторі: традиції, інновації, перспективи; збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи; довідково-бібліографічні ресурси: формування і використання; бібліометричні технології та наукометричні дослідження; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2017 р. «Бібліотека. Наука. Комунікація. Стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек» – стратегічні проекти розвитку наукових бібліотек; атрибуція та експертиза рукописної та книжкової спадщини; наукова бібліотека в соціо-комунікативних процесах сучасності: завдання, напрями, продукти, технології; електронні бібліотечно-інформаційні ресурси в сучасних наукових комунікаціях; біографіка у вітчизняному науково-інформаційному просторі; національна бібліографія України: етапи, тенденції і перспективи розвитку; міжнародні стандарти діяльності наукових бібліотек; історія української науки в документах; збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи; бібліометричні технології та наукометричні дослідження; координація пресознавчих досліджень в наукових бібліотеках України; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2018 р. «Бібліотека. Наука. Комунікація: 100-річчя Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського» – наукова бібліотека у цифрову епоху: традиції та інновації; історія книжкової культури України: здобутки і перспективи; визначні бібліотекознавці та бібліографи Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: до 100-річчя Бібліотеки; оптимізація бібліотечної діяльності у розвитку національного інформаційного простору; електронні інформаційні ресурси наукової бібліотеки в сучасному веб-середовищі; бібліотечна біографіка: до 100-річчя Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського; інтеграція друкованих і електронних бібліографічних ресурсів у формуванні репертуару періодики; довідково-бібліографічні ресурси: формування, використання, організація доступу; документальні історико-культурні фонди: традиції та новації місць зберігання, формування, використання; збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи; бібліометричні технології та наукометричні дослідження; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2019 р. «Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху» – наукові бібліотеки у цифрову епоху: діяльність, уп-

равління, взаємодія; атрибуція й опис книжкових та інших документних пам'яток як складова наукових досліджень; наукові бібліотеки в дослідницькій інфраструктурі України; розвиток соціально-інформаційних комунікацій в умовах інформатизації; сучасна бібліотечно-інформаційна термінологія; біографіка та біобібліографія як інформаційно-комунікативний ресурс суспільно-політичних і культурних трансформацій; інтеграція друкованих та електронних бібліографічних ресурсів у формуванні репертуару періодики; бібліометричні технології та наукометричні дослідження; збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи; архівна та рукописна наукова спадщина: сучасні особливості формування та використання; засідання секції академічних бібліотек до 90-річчя інформаційно-бібліотечної ради НАН України; засідання Асоціації бібліотек України та Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У 2020 р. «Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації» – сучасні виклики та завдання бібліотек в умовах цифровізації; цифрові проекти наукових бібліотек; книгознавчі дослідження історико-культурних фондів; бібліотеки в системі стратегічних комунікацій: міжнародний аспект; українська музична культура і музичні фонди бібліотек в умовах цифровізації; XVI біографічні читання: «Історична біографіка в сучасному українському суспільстві: проблематика, інформаційний простір, бібліотеки, читачі»; збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи; архівні фонди наукової спадщини України: історія формування, інформаційний потенціал, вектори розвитку в цифрову епоху; бібліометричні технології та наукометричні дослідження; міжнародний стандарт каталогізації, опис та доступ до ресурсу: перші результати впровадження в бібліотеках України.

У 2021 р. «Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями» – бібліотечно-інформаційний комплекс: управління в умовах трансформації наукових комунікацій; технології управління знаннями в науковій бібліотеці; наукова бібліотека в стратегічних комунікаціях глобального інформаційного простору; біографіка та біобібліографія – знанневий ресурс інтелек-

туального і духовного розвитку українського суспільства; рукописна та архівна спадщина: від рукопису до бази знань; музична культура і музичні фонди бібліотек та архівів в умовах сьогодення; інститут президентства в сучасному інформаційному просторі: досвід, проблеми та сучасні тенденції. З нагоди 25-річчя з дня заснування Фонду Президентів України НБУВ; Святе Письмо в українській рукописній та друкованій традиції: тиражування, рефлексії, інтерпретації. До 440-ліття виходу друком Острозької Біблії 1581 р.; актуальні проблеми збереження бібліотечних фондів, які становлять культурне надбання України; академічна юдаїка в незалежній Україні (1991–2021): досвід наукових бібліотек. Семінар присвячений пам'яті Ірини Анатоліївни Сергєєвої (1958–2019).

Робота бібліотечних фахівців потребує творчого характеру, компетентності професіоналів, результати якої можуть характеризуватись новизною [5]. За результатами наукових доповідей, підготовлених або проголошених на конференціях, формуються матеріали наукових конференцій, що сприяє розширенню міжнародних контактів з бібліотечним світом з метою обміну науковим досвідом, презентацією власних наукових досліджень. Згідно ДСТУ 3017:2015, тези доповідей (повідомлень) – це наукове видання, що містить короткий виклад текстів доповідей чи повідомлень, опублікованих до початку проведення наукового заходу (конференції, з'їзду, симпозиуму); матеріали конференції (з'їзду, симпозиуму) – наукове видання, що містить тексти доповідей (повідомлень), рекомендації та рішення, які відображають підсумки наукового заходу [6]. Публікації наукових та бібліотечних працівників НБУВ на наукових конференціях за останні роки ми представляли в наших інших дослідженнях [7].

## ВИСНОВКИ

В науковому дослідженні нами проаналізовані напрями і тематичні змісти наукових заходів в НБУВ за 30-річну історію України та Бібліотеки, починаючи з 1991 р., до сьогодення. Ефективною формою підвищення кваліфікації наукової комунікації в галузі бібліотечної справи є участь фахівців НБУВ у різних заходах – міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях, семінарах, наукових читаннях, круглих столах, презен-

таціях та виставках, присвячених різним міжнародним та національним подіям. Починаючи з 1991 р. до сьогодні, в Бібліотеці проведено велику кількість міжнародних наукових заходів, присвячених різним певним датам, подіям, світовим та всеукраїнським: «Заходи одноразові, неперіодичні», «Читання академіка В.І. Вернадського», «Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація»», «День слов'янської писемності і культури», «Чишківські читання», «Міжнародна наукова конференція молодих учених» та інші. Науковий потенціал Бібліотеки постійно зростає за рахунок щорічної участі у міжнародних наукових конференціях. Наукові працівники плідно працюють в науково-дослідницькому напрямі, про що свідчить кількість опублікованих тез доповідей та наукових статей.

Досвід проведення міжнародних наукових конференцій свідчить про необхідність підвищення ефективності співпраці між міжнародним та вітчизняним науковим товариством, налагодження партнерських відносин, пошук нових знань, вивчення та застосування кращого закордонного досвіду науково-

дослідної роботи, розширення мобільності наукових працівників, адаптація до європейських та світових стандартів із збереженням кращих напрацювань діяльності в бібліотечній сфері, підвищення іміджу Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського в Україні та за її межами. Головними напрямками діяльності за результатами наукових заходів повинні бути передумови для залучення наукових працівників Бібліотеки до участі у міжнародних проектах; співпраці з міжнародними бібліотечними установами; залучення більшої кількості провідних іноземних бібліотечних фахівців з різних сучасних напрямів в наукових заходах Бібліотеки.

За результатами проведення міжнародних наукових заходів необхідно передбачити організацію стажувань в провідних бібліотеках світу та закордонних наукових інституціях з метою підвищення кваліфікації бібліотечних та наукових працівників Бібліотеки для використання міжнародного досвіду в науково-дослідній, науково-інформаційній та науково-організаційній роботі.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES

- Ivanova, M. (2021). Thirty Years' History of International Scientific Conferences in the National Library of Ukraine named after V. I. Vernadsky. *Path of Science*, 7(7), 5001–5012. doi: [10.22178/pos.72-4](https://doi.org/10.22178/pos.72-4)
- Natsionalna akademiia nauk Ukrainy. (2021). *Chyshko Vitalii Serhiiovych (05.07.1951-01.02.2003)* [Chishko Vitaliy Serhiyovych (05.07.1951-01.02.2003)]. Retrieved June 10, 2021, from <https://www.nas.gov.ua/UA/PersonalSite/Pages/Biography.aspx?PersonID=0000026619> (in Ukrainian)  
[Національна академія наук України. (2021). Чишко Віталій Сергійович (05.07.1951-01.02.2003). Актуально на 10.06.2021. URL: <https://www.nas.gov.ua/UA/PersonalSite/Pages/Biography.aspx?PersonID=0000026619>].
- V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine (2021). *Pershii Chyshkivski chytannia z istorychnoi biohrafistyky* [The first Chishkov readings on historical biography]. Retrieved June 10, 2021, from <http://nbuv.gov.ua/node/317> (in Ukrainian)  
[Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. (2021). *Перші Чишківські читання з історичної біографістики*. Актуально на 10.06.2021. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/317>].
- V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine. (2021). *Electronic chronicle of the Library of 1918-2000* [Electronic chronicle of the Library of 1918-2000]. Retrieved June 10, 2021, from <http://nbuv.gov.ua/node/139> (in Ukrainian)  
[Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. (2021). *Електронний літопис Бібліотеки 1918-2000 року*. Актуально на 10.06.2021. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/139>].
- Ivanova, M. (2020). Bibliometric Research as a Subject of Copyright in the Activities of Scientific Libraries. *Path of Science*, 6(2), 2001–2011. doi: [10.22178/pos.55-2](https://doi.org/10.22178/pos.55-2)
- Ivanov, Yu. & Kurilina, O. & Ivanova, M. (2019). *Pravo intelektualnoi vlasnosti: Terminolohichni slovnyk* [Intellectual property law: Glossary]. Kiev: Osvita (in Ukrainian)

[Іванов, Ю., Куриліна, О., Іванова, М. (2019). *Право інтелектуальної власності: Термінологічний словник*. Київ: Освіта України].

7. Ivanova, M., & Ivanov, Y. (2020). Scientific Publications of the Staff of the V.I. Vernadsky National Library of Ukraine for 2017-2019: Status and Trends. *Path of Science*, 6(5), 5001–5016. doi: [10.22178/pos.58-2](https://doi.org/10.22178/pos.58-2)